

# ECHO ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en  
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV  
verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Estelle Ceulemans • Hoogstraat 42 • 1000 BRUSSEL  
Afgiftekantoor: Brussel X

## inhoud

Nummer 07, september 2014

### ■ Economie

Energie: is het 'vagnetmechanisme' effectief?  
Federaal actieplan carpoolen

### ■ Ondernemingen

RISCTOX: online database  
van gevaarlijke stoffen  
Mobiliteit op de agenda van  
het sociaal overleg

### ■ Sociaal beleid

Glijdende werktijden: VBO breekt woord  
Verschillende evolutie van langdurige  
werkloosheid volgens geslacht

### ■ Sociale ombuds

Publiciteitsverplichtingen deeltijdse  
arbeid zijn te respecteren...

### ■ Echo regio Brussel

Sociaal overleg: de Brusselse weddenschap

### ■ Echo regio Vlaanderen

Vlaams regeerakkoord: voor  
en door ondernemers

### ■ Echo regio Wallonië

Validering van competenties: al tien jaar!

### ■ Europa

Bescherming zwangere vrouwen:  
een 'administratieve last'?

### ■ Internationale relaties

Buitengewone sessie Russell  
Tribunaal over Palestina

## De vergrijzingsplaat is grijsgedraaid

**Neen, we hoeven niet langer te werken omdat we langer leven. Neen, de pensioenen zijn niet onbetaalbaar. De individuele verantwoordelijkheid die ons allen wordt aangepraat, is gebaseerd op drogredenen.**

Het laatst gepubliceerde vergrijzingsrapport toont het effect van de opa- en omaboom. De naoorlogse generatie die op pensioen gaat, betekent een tijdelijke meeruitgave die piekt rond 2040, maar daarna weer daalt. De opa- en omaboom is dus een tijdelijk fenomeen waarvoor we een tijdelijke financiering moeten vinden.

De pensioenen en de gezondheidszorgen zijn de belangrijkste uitgavenposten. Er gaan immers meer mensen met pensioen en vrouwen bouwen nu hun eigen pensioen op. De stijgende kosten in de gezondheidszorgen kunnen echter niet volledig toegeschreven worden aan de vergrijzing op zich. Het is niet de vergrijzing die de kosten doet toenemen, maar wel de gezondheidstoestand van de verouderende bevolking. Bovendien is het zo dat de nieuwe medische technologie de belangrijkste motor is van de toegenomen uitgaven.

Het rapport leert ook dat een productiviteitsstijging van 1,75% de vergrijzingskost herleid tot 3% van het bbp (een productiviteitsstijging van 1,5% betekent een vergrijzingskost van 4,2%). Dit toont nogmaals het belang aan van investeringen in Onderzoek & Ontwikkeling, onderwijs en vorming. Recent HIVA-onderzoek geeft aan dat de toegenomen flexibiliteit op de arbeidsmarkt het innovatief potentieel van de werknemers ondergraaft. Kwaliteitsvolle banen zorgen voor een meer innovatief en dus productiever resultaat dat de vergrijzingskost doet dalen.

Het planbureau gaf eerder aan dat de toename van de vergrijzingskost (toen op 4,6%) slechts voor 3,5% was toe te schrijven aan de stijgende levensverwachting. De andere 1,1% komt er door demografische factoren, o.a. de opa- en omaboom. De levensverwachting zal echter niet (in dezelfde mate als nu) blijven stijgen. Hoogstwaarschijnlijk remt die stijging af, wat de vergrijzingskost zal doen dalen.

Het antwoord op die vergrijzingskost vindt rechts in het afbouwen van eindeloopbaanregelingen. Een leger werkzoekenden ten spijt, we moeten langer werken! Nochtans toonde het planbureau ook al aan dat verplicht langer werken de vergrijzingskost doet toenemen gezien de hogere uitgaven aan pensioenen (betere pensioenen voor wie langer aan't werk blijft) én de hogere sociale uitgaven voor wie niet langer kan werken, of wie niet meer gewild is op de arbeidsmarkt.

Daarom pleiten wij voor een positieve aanpak. Geef ons de kans meer te werken door werkbaar werk. Geef ons de kans meer te werken door een meer ontspannen loopbaan, door goede lonen en arbeidsomstandigheden en meer koopkracht. Geef ons de kans ons te vormen, ons bij te scholen. Investeer in Onderzoek & Ontwikkeling, in innovatie, zodat het mogelijk wordt om, zoals Karel Van Eetvelt het zo mooi verwoordt: "op de arbeidsmarkt onze dromen en ideeën om te zetten in daden, iets te maken dat van onszelf is."

[www.abvv.be](http://www.abvv.be)

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?  
[T] 02/506.82.71 • [E] [patsy.delodder@abvv.be](mailto:patsy.delodder@abvv.be)

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français [www.fgtb.be/publications](http://www.fgtb.be/publications)

## Deflatie op de loer

*De inflatie in de eurozone is in augustus teruggevallen naar slechts 0,3%. Een jaar geleden stond de inflatie nog op 1,3%. Ook België balanceert op de rand van deflatie. Deflatie, een situatie waarbij de prijzen dalen, zal de economische groei verder afremmen. Want consumenten en investeerders zullen hun aankopen uitstellen in het vooruitzicht van toekomstige lagere prijzen.*

*Dalende prijzen lijken positief, maar deze situatie legt een hypotheek op de economische ontwikkeling en dus ook op de tewerkstelling. Datgene waar we al maanden voor waarschuwen, lijkt nu te gebeuren.*

*De neerwaartse druk op de lonen, gecombineerd met te lage overheidsinvesteringen, doet de economie volledig stilvallen. De enige manier om uit de economische malaise te komen, zijn overheidsinvesteringen en een verhoging van de koopkracht. Maar daartoe moeten de Europese regels die ons al drie jaar in een wurggreep houden, dringend worden versoepeld.*

## ECONOMIE

# Energie: is het 'vangnetmechanisme' effectief?

et 'vangnetmechanisme' is in werking getreden op 1 januari 2013. Dit mechanisme moet vermijden dat de energieprijzen in België voor particulieren en kmo's boven de gemiddelde energieprijzen in de buurlanden zouden stijgen.

Het mechanisme is omschreven in de wet van 8 januari 2012 en zet de Europese richtlijnen van het 'derde energiepakket' om in Belgisch recht. Deze wet voert een door de CREG uitgevoerde controle in van de aanpassingen van de variabele energieprijzen voor de gas- en elektriciteitslevering aan residentiële eindklanten en kmo's. Voor die contracten beperkt de wet het aantal indexeringen tot 4 per jaar, bij aanvang van elk trimester, terwijl de leveranciers vroeger hun tarieven om de maand konden aanpassen. Ook moet de leverancier de regulator verplicht via betekening op de hoogte brengen van elke stijging van de variabele energieprijs die het resultaat is van een wijziging van een tariefformule, die de leverancier overigens moet motiveren. Het is dan aan de commissie om te oordelen of de motivering steek houdt en de stijging gerechtvaardigd is, met name op basis van een "permanente vergelijking van de energiecomponent met het gemiddelde in het noordwesten van Europa". Het doel van dit mechanisme is de effecten van de prijsvolatiliteit onder controle te houden.

## Geen verstorend effect

In zijn verslag over de monitoring van eventuele storende effecten op de markt in het kader van het vangnetmechanisme, besluit de CREG dat er geen verstorend effect is dat specifiek kan worden toegeschreven aan het vangnetmechanisme.

## Goede zaak voor verbruikers

De CREG heeft daarnaast ook vastgesteld dat de gemiddelde elektriciteitsprijs (zuivere energiecomponent) in België verminderd is met 24% en de gasprijs (zuivere energiecomponent) met 15%. Het vangnet zou dus een goede zaak zijn voor de verbruikers. Het mechanisme geldt echter alleen voor de bestaande variabele prijzen. Alle nieuwe producten komen niet in aanmerking.

Op 17 september 2014 komt de adviesraad bijeen om advies uit te brengen over dit rapport van de CREG.

Het ABVV heeft altijd gepleit voor een versterking van de controle van de energieprijzen en verheugt zich erover dat het mechanisme hiertoe bijdraagt.

**giuseppina.desimone@abvv.be  
& sebastien.storme@abvv.be**

# Federaal actieplan carpoolen

p 15 juli jl. deed voormalig staatssecretaris voor Mobiliteit Melchior Wathelet een adviesaanvraag aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) en aan de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) m.b.t. een voorstel van federale actie om carpoolen te bevorderen in België.

In totaal worden 9 acties voorgesteld. Het gaat daarbij o.m. over de officiële erkenning van carpoolen als volwaardig vervoersmiddel, een fiscaliteit aangepast aan carpooldiensten, de oprichting van een platform en een internetportaal, de zichtbaarheid van carpoolactiviteiten.

Een eerste vergadering, in de vorm van een hoorzitting, zal plaatsvinden half september. Dit wordt de gelegenheid voor de leden van de CRB en van de FRDO om nadere info te krijgen.

In het algemeen verdient het bevorderen van carpoolen en autodelen alle steun, maar toch

blijven er nog heel wat vragen onbeantwoord. In de eerste plaats of we ons nu kunnen uitspreken over de concrete impact van deze maatregelen op de werknemers (sociale zekerheid, arbeidsongevallen, fiscaliteit...). Of gaat het erom deel te nemen aan een denkoefening over het bevorderen van carpoolen?

De hoofdlijnen in het voorstel van federale actie kunnen effectief bijdragen aan de filebestrijding, maar moeten ook worden afgetoetst aan bijkomende elementen zoals o.a. efficiëntie en impact op de werknemers en op de openbare inkomsten.

Het is nu al duidelijk dat een beleid om carpoolen te bevorderen zich niet in de plaats mag stellen van een kwaliteitsvol beleid van openbaar vervoer. Deze twee thema's zijn immers complementair.

**sebastien.storme@abvv.be**

## ■ ONDERNEMINGEN

### RISCTOX: online database van gevaarlijke stoffen

p 27 juni 2014, tijdens het tiende seminarie van het Europees Vakbonds-instituut (ETUI) over werknemers en chemische producten, heeft ISTAS, het onderzoeksinstituut verbonden aan het Spaanse vakverbond CCOO, de database van gevaarlijke stoffen voorgesteld die onlangs werd uitgewerkt in samenwerking met ETUI.

De database omvat meer dan 100.000 chemische stoffen. Doel is duidelijke en beknopte informatie te verstrekken over de risico's voor de gezondheid en het milieu van chemische stoffen die in ondernemingen aanwezig zijn.

De risico's van blootstelling aan gevaarlijke stoffen op het werk zijn immers onvoldoende bekend. De werknemers zijn onvoldoende ingelicht, terwijl volgens ETUI<sup>1</sup> één derde van de erkende beroepsziekten in Europa te wijten is aan de blootstelling aan een gevaarlijke stof.

Ook al valt het informeren van de werknemers onder de verantwoordelijkheid van de werkgever, dankzij deze site kunnen werknemers en hun vertegenwoordigers in het CPBW er zich van vergewissen of de

gegevens op etiketten en pictogrammen (gevaarsymbolen, risicovermelding, beschermingsmaatregelen) van een welbepaalde stof conform en actueel zijn. De eigenschappen van een stof worden verklaard en de bijzondere termen worden uitgelegd (bijv. hormoonontregelende stoffen, persistente organische verontreinigende stoffen of kankerverwekkende stof).

Ook kan men in de verschillende lijsten, zoals in de bijlagen van de Reach-verordening, zoeken naar stoffen die verboden zijn op de Europese markt en die ter goedkeuring worden voorgelegd of die in aanmerking komen voor een toekomstige goedkeuring. De lijsten van stoffen waarvan de vakbondsorganisaties vinden dat ze deel moeten uitmaken van de stoffen die bij voorrang een goedkeuring vereisen op de markt, worden ook online geplaatst.

De toegang is gratis en beschikbaar via de website van ETUI<sup>2</sup>, momenteel enkel in het Engels en in het Spaans.

**caroline.verdoot@abvv.be**

<sup>1</sup> T. Musu. REACH: Une opportunité syndicale. Comprendre et agir dans les entreprises. ETUI. 2010.

<sup>2</sup> <http://www.etui.org/Topics/Health-Safety/Chemicals-and-REACH/RISCTOX-database>

### Mobiliteit op de agenda van het sociaal overleg

n maart van dit jaar kondigden wij aan dat de inhoud van de nieuwe federale mobiliteitsdiagnose voor 2014 op punt stond. Nu zitten we in de volgende fase. Om de drie jaar moet het thema mobiliteit (woon-werkverkeer, toegankelijkheid openbaar vervoer) immers op de agenda worden gezet van de ondernemingsraden en van de overlegcomités in de openbare sector.

Indien een onderneming, vzw of instelling meer dan 100 werknemers telt, gaat het om een wettelijke verplichting. De werkgever moet antwoorden op een hele reeks vragen uit de federale enquête die een stand van zaken opmaakt (op 30 juni 2014) over het woon-werkverkeer van werknemers. Dit is echter geen administratieve formaliteit die snel afgehandeld mag worden. De wetgever geeft dit onderzoek een belangrijke bijkomende dimensie door het op de agenda van het sociaal overleg te zetten.

De delegees moeten dan ook echt worden betrokken bij de diagnose, ze moeten naar behoren worden geïnformeerd en geraadpleegd. Bovendien beschikken ze

over een termijn van twee maanden om de voorlopige antwoorden op de enquête te onderzoeken en hun advies hierover uit te brengen. Aangezien de definitieve antwoorden moeten worden verstuurd tegen 31 januari 2015, moet de werkgever dit punt dus ten laatste op de agenda zetten van de ondernemingsraad in november 2014. Deze spelregels moeten gerespecteerd worden!

Deze diagnose is slechts een begin. Het is dé gelegenheid om op objectieve basis het debat over mobiliteit op gang te brengen en de bakens te verzetten. We moeten dit moment aangrijpen om vooruitgang te boeken op dit thema.

Het ABVV zal nauw samenwerken met de intergewestelijken om (net zoals in 2011) instrumenten ter beschikking te stellen op zijn website. We nodige je alvast uit om deel te nemen aan de studiedag over mobiliteit op 13 oktober 2014 (zie hiernaast).

**jean-luc.struyf@abvv.be**

### Infosessie Transport & Mobiliteit

*Deze herfst worden de ondernemingsraden en de overlegcomités in de overheidssector geïnformeerd en geraadpleegd en moeten ze zich uitspreken over de federale diagnostiek mobiliteit 2014. Voor het ABVV vormt deze diagnose een hefboom om het mobiliteitsbeleid van de betrokken bedrijven en overheidsinstellingen te verbeteren.*

*Daarom nodigt het Federaal ABVV zijn afgevaardigden uit om – in nauwe samenwerking met zijn Intergewestelijken – deel te nemen aan de informatie- en sensibiliseringssessie 'Transport en mobiliteit in het kader van de arbeidsrelatie: wettelijke aspecten en syndicale hefbomen' op maandag 13 oktober 2014.*

*We informeren afgevaardigden over de federale diagnostiek mobiliteit 2014, bekijken wat er concreet mogelijk is inzake mobiliteit en lichten initiatieven van afgevaardigden toe.*

*Meer informatie:  
ondernemingen@abvv.be*

## Bedragen betaald educatief verlof 2014-2015

*Tot hiertoe werden jaarlijks, voor het begin van elk schooljaar, door de federale overheid de bedragen van toepassing bij het betaald educatief verlof (BEV) vastgelegd. Het ging om het begrensde bedrag van het referteloon, het uurforfait en de specifieke werkgeversbijdrage. Dit is veranderd sinds de 6de staatshervorming, die vanaf 1 juli 2014 de bevoegdheid BEV overgedragen heeft aan de gewesten.*

*De federale overheid blijft enkel nog bevoegd voor de arbeidsrechtelijke aspecten en voor het bepalen van het begrensde bedrag van het referteloon voor de betaling van het loon aan de werknemer. Voor het schooljaar 2014-2015 zal het loon van de werknemer dat in aanmerking wordt genomen voor de betaling van de uren BEV, begrensd worden tot € 2.760 (bruto). Dit is een status-quo ten opzichte van de loongrens voor het schooljaar 2013-2014 omdat er geen indexering gebeurd is tijdens het schooljaar 2013-2014. Het staat werkgevers echter vrij om werknemers hun volledige loon te betalen.*

*De bepaling van het uurforfait bestemd voor de terugbetaling aan de werkgever van de uren BEV, wordt sinds 1 juli 2014 gezien als een bevoegdheid van de gewesten. Dat geldt ook voor de specifieke werkgeversbijdrage BEV (0,05%) die vanaf 1 januari 2015 opgenomen wordt in de algemene sociale werkgeversbijdrage (net als de werkgeversbijdrage kinderbijslag).*

## ■ SOCIAAL BELEID

### Glijdende werktijden: VBO breekt woord

Sinds mei 2013 worden binnen de NAR besprekingen gevoerd om tot een reglementair kader te komen voor glijdende werktijden. Op dit ogenblik bestaat daar geen wettelijke regeling voor in het arbeidsrecht. Dit omdat begin- en einduur van elke arbeidsdag duidelijk moet vermeld zijn in het arbeidsreglement.

Als men de keuze heeft om bijv. tussen 7u en 7u30 te beginnen werken, dient in theorie in het arbeidsreglement zowel een werkdag beginnend om 7u, als een werkdag beginnend om 7u01, beginnend om 7u02, etc.. opgenomen te zijn.

Deze besprekingen vloeien voort uit de regeringsbeslissing inzake modernisering en verduurzaming van de arbeid ('fiche 4') van 2013. Het luik 'glijdende werktijden' is na het luik 'overuren' en het luik 'annualisering', het 3de onderdeel van deze fiche waarover de sociale partners zich buigen.

#### Eenzijdige flexibiliteit

In juni 2014 liet het VBO echter plotsklaps weten dat haar achterban niet verder wil gaan met de uitwerking van een reglementair

kader zolang niet tegemoet gekomen wordt aan de 'gerechtvaardigde vragen' van de werkgevers op het vlak van flexibiliteit. Het is voor de werkgevers schijnbaar problematisch om een reglementair kader uit te werken voor flexibiliteit op vraag van werknemers, zonder dat de procedures voor flexibiliteit op vraag van werkgevers weer eens versoepeld worden.

Concreet vraagt het VBO o.a. een referteperiode waarin de gemiddeld te respecteren arbeidsduur berekend wordt over een periode van meer dan 1 jaar, en dat er niet langer gewerkt wordt volgens een uurrooster, maar wel volgens werkvolume. De arbeidsduur registreren vinden ze volledig voorbijgestreefd, en niet nodig gelet op de 'vertrouwensrelatie' werknemer-werkgever.

De houding van het VBO kan niet losgekoppeld worden van het politieke klimaat waarin we ons bevinden, met name de totstandkoming van een rechtse federale regering, en belooft weinig goeds voor andere dossiers.

*lander.vanderlinden@abvv.be*

### Verschillende evolutie van langdurige werkloosheid volgens geslacht

Tussen 2005 en 2012 was er een sterke daling van de langdurige werkloosheid (werkloosheid gedurende 2 jaar of meer). Opvallend is dat de daling veel groter is bij vrouwen dan bij mannen.

#### Atypische evolutie

Terwijl vrouwen (in de leeftijdsgroep van 15 tot 49 jaar) in 2005 nog 56% van de langdurig werklozen uitmaakten, daalde hun aandeel in 2012 tot 45%. In de internationale context is deze evolutie erg atypisch. De RVA maakte dan ook een studie om na te gaan hoe deze evolutie verklaard kan worden. Meer specifiek werd nagegaan wat de invloed is van het stelsel van de dienstencheques en de opgelegde sancties in het kader van activering van het zoekgedrag.

#### Dienstencheques

Opvallend is de stijging (+15,6%) van de tewerkstelling in sectoren verbonden aan dienstencheque-activiteiten (uitzendbureaus, reiniging van gebouwen, gezins- en bejaardenzorg aan huis, wassalons,...). In deze jobs zijn vooral vrouwen tewerkgesteld.

In de periode van 2004 tot en met 2010 stroomden 62.396 vrouwen uit de werkloosheid door naar een job in een dienstenchequebedrijf. Daarvan kwamen er 49.083 uit de langdurige werkloosheid.

Tijdens de laatste twee trimesters van 2011 en de eerste twee trimesters van 2012 bedroeg de uitstroom uit de langdurige werkloosheid bij vrouwen 40% en bij mannen 35%. Het aandeel van de uitstroom naar het systeem van de dienstencheques bedroeg 9,6% voor vrouwen en 0,4% voor mannen.

#### Uitsluitingen

De RVA ging ook na of de daling van langdurige werkloosheid bij vrouwen een gevolg is van een toename van het aantal uitsluitingen. Uit het onderzoek blijkt dat dit niet het geval is: in de periode 2005 tot 2012 werden meer mannen dan vrouwen uitgesloten van uitkeringen.

De volledige studie vind je terug op de website van de RVA: [www.rva.be](http://www.rva.be), rubriek 'statistiek en studies', zie 'studies'.

*astrid.thienpont@abvv.be*



## ■ SOCIALE OMBUDS

### Publiciteitsverplichtingen deeltijdse arbeid zijn te respecteren

In een recent arrest (2 juni 2014) bevestigt het Arbeidshof van Mons dat een deeltijdse werknemer vermoed wordt prestaties te hebben geleverd als voltijdse werknemer, wanneer niet voldaan werd aan de voor deeltijdse arbeid vereiste publiciteitsvoorschriften.

Een deeltijds tewerkgestelde werknemer werd ontslagen en eiste onder meer de voordelen verbonden aan het vermoeden van voltijdse tewerkstelling, omdat niet voldaan was aan de voor deeltijdse arbeid vereiste publiciteitsverplichtingen. De arbeidsrechtbank van Mons kende het vermoeden van voltijdse tewerkstelling niet toe. De werknemer ging hiertegen in beroep.

In de arbeidsovereenkomst van de werknemer stond enkel vermeld hoeveel uren per week de werknemer verondersteld werd te werken, zonder dat er een uitsplitsing per dag opgenomen was. In het arbeidsreglement stond wel een uitsplitsing, maar dit was niet ondertekend door de werknemer.

Art. 171 van de programmawet van '89 is duidelijk: "Bij ontstentenis van openbaarmaking van de deeltijdse werkroosters [...], worden de deeltijdse werknemers vermoed, behoudens bewijs van het tegendeel, hun prestaties te hebben geleverd in uitvoering van een arbeidsovereenkomst, in de hoedanigheid van voltijdse werknemer."

Gezien de werkgever in dit geval nagelaten had om aan te tonen dat slechts deeltijdse prestaties uitgevoerd werden, besloot het Arbeidshof dan ook dat de werknemer voltijdse prestaties verricht heeft. De werkgever werd veroordeeld tot o.a. het bijpassen van het tijdens de gehele contractperiode reeds betaalde loon tot het loon van een voltijds tewerkgestelde werknemer en het betalen van een ontslagvergoeding te berekenen volgens het barema van een voltijds tewerkgestelde werknemer.

*lander.vanderlinden@abvv.be*

## ■ ECHO REGIO BRUSSEL

### Sociaal overleg: de Brusselse weddenschap

In haar algemene beleidsverklaring wees de nieuwe Brusselse regering op "de dwingende noodzaak van een krachtig sociaal overleg op basis van een permanente sociale dialoog tussen de sociale partners en de regering". Ze kondigde daarbij een nieuwe buitengewone sociale top aan. In het begin van de legislatuur zouden werkgevers en vakbonden uitgenodigd worden om samen met de regering een stappenplan voor de komende vijf jaar op te stellen.

Bovenaan de nieuwe thema's van het sociaal overleg staat de wil om het aanbod van het kwalificerend onderwijs- en opleidingsaanbod veilig te stellen. Het Brussels Economisch en Sociaal Overlegcomité, een tripartiet orgaan, zal dan ook uitgebreid worden tot de Franstalige en Nederlandstalige inrichtende machten om samen een gemeenschappelijk actieplan uit te werken. In zijn schoot zal een operationele werkgroep opgericht worden met betrokkenheid van de openbare tewerkstellings-, opleidings- en onderwijsoperatoren. Deze beslissing komt

tegemoet aan de eis van het ABVV Brussel om een systematische coördinatie uit te werken van de verschillende beleidslijnen in het opleidings- en onderwijsbeleid.

De regering wil nog andere belangrijke onderwerpen behandelen in het sociaal overleg, zoals de opname van aanwervingsdoelstellingen in de diversiteitsplannen, de toekomstige economische ontwikkelingsstrategie tegen 2025, de oprichting van een Brusselse 'Small business act' (een project dat ons niet echt aanstaat...), en de oprichting van een nieuw paritair orgaan van openbaar nut dat belast is met de nieuwe bicommunautaire bevoegdheden 'gezin en gezondheid'. Voorts zullen de professionele sectoren eveneens geraadpleegd worden waarbij het de bedoeling is sectorakkoorden te sluiten m.b.t. stages en altemerend lerend, 'competentiepolen werk/opleiding' op te richten en vier 'competiteitspolen' op te richten.

*eric.buysens@abvv.be*

### Vorming: terugkeer na een ongeschiktheidsperiode

*De volgende vorming voor de leden van de diensten sociaal recht en de juridische diensten van de centrales vindt plaats op donderdag 16 oktober 2014 van 9.30 tot 12.30 uur. Onderwerp: de terugkeer naar het werk na een ongeschiktheidsperiode. Spreker: Steve Gilson.*

- Donderdag 16 oktober 2014
- Van 9.30 tot 12.30 u.
- ABVV, Hoogstraat 42, 1000 Brussel (zaal A 6de verdieping)
- Inlichtingen en inschrijvingen: *Claudia.streulens@abvv.be*.

### Rechtvaardige belastingen

*De Brusselse regering kondigt een grote belastinghervorming aan tegen 2017. Het is de bedoeling een evenwicht te brengen in de belastingen ten voordele van de Brusselaars door de belastingen op arbeid te verlagen voor wie in Brussel woont, en een grotere bijdrage te vragen van de veeleigenaars die leven van het wonen in Brussel.*

*Om deze oefening in fiscale rechtvaardigheid op regionaal vlak te doen slagen, zal de negatieve spiraal van de fiscale concurrentie tussen de gewesten moeten stoppen en zullen de gewesten optimaal moeten samenwerken...*

## Congres Flanders Synergy 5 jaar innovatieve arbeidsorganisatie

*Onze samenleving vraagt wendbaarheid, zowel van organisaties als van werknemers. Dit zet onze manier van werken onder druk en dus ook diegenen die werknemers moeten motiveren, stimuleren en begeleiden. Op dit congres kan je tijdens diverse workshops niet enkel zien, maar ook zelf ervaren wat een innovatieve arbeidsorganisatie (IAO) voor jou kan betekenen.*

*Steven Martens (CEO Koninklijke Belgische Voetbalbond) komt zijn ervaringen over leiderschap en het belang van een sterk team uitleggen, en geeft ook een workshop.*

*Prof. Frank Vandenbroucke, voorzitter van de pensioencommissie, geeft zijn visie op de hervorming van de pensioenen. Hoe kunnen we langer werken in werkbare banen gieten?*

*In een Tzatziki-workshop krijg je de bouwstenen van IAO onder de knie.*

*Doorheen de dag kan je een sectorgerichte beurs bezoeken, waar je in van vier verschillende organisaties te weten komt hoe zij IAO in hun organisatie geïntroduceerd hebben. Er is ook een discussiegroep.*

*Samen met Peter Bertels en Tom Suykerbuyk van Flanders DC kan je je inleven in een tijdelijk team.*

- Dinsdag 21 oktober 2014
- Onthaal vanaf 8u30
- Lamot, Guldenstraat 18, 2800 Mechelen
- Inschrijven en meer info: [www.flanderssynergy.belcongres?id=7](http://www.flanderssynergy.belcongres?id=7) (klik op 'lid partnerorganisatie').

## ECHO REGIO VLAANDEREN

### Vlaams regeerakkoord: voor en door ondernemers

**D**e nieuwe Vlaamse regering Bourgeois I stelde haar regeerakkoord voor op 23 juli 2014. Het is een erg liberaal akkoord met heel veel sociale pijnpunten.

#### Drastische besparingen

Om een begrotingsevenwicht te behalen wordt vooral ingezet op besparingen: ongeveer 1100 miljoen euro op een inspanning van 1900 miljoen euro. Die besparingsoperatie is drastisch omdat het evenwicht al voor 2015 wordt gepland en omdat er extra investeringen in welzijn en economie voorzien zijn (telkens 500 miljoen euro).

Drastische besparingen op de overheids-uitgaven treffen uiteraard de tewerkstelling in de Vlaamse overheidsdiensten (1950 ambtenaren minder). Ook het middenveld wordt zwaar gepakt: het verenigingsleven zou het met 200 miljoen euro minder moeten doen.

#### Burger getroffen

Nieuwe inkomsten treffen de modale burger. Nieuwe heffingen – zoals op vermogens – waren taboe, maar hogere forfaitaire retributies voor het gebruik van overheidsdiensten dan weer niet. Het gratis water en elektriciteit wordt afgeschaft, net als het gratis openbaar vervoer voor 65-plussers. Er komen hogere inschrijvingsgelden voor hoger onderwijs.

#### Bedrijven ontzien

Het bedrijfsleven wordt ontzien van bijkomende inspanningen, maar ook van bijkomende engagementen (bijv. op vlak van opleiding, werkbaar werk, diversiteit). Integendeel: er wordt gewag gemaakt van nieuwe subsidies en voordelen; van het opwaarderen van ondernemerschap via de eindtermen; en van een expliciete opwaardering van de rol van ondernemersorganisaties bij het uitstippelen van het beleid, zoals de industrieraad (enkel met industriëlen).

#### Rechten van werknemers?

Op onze vraag om werknemerschap (kennis van arbeidsmarktgebeuren) in de eindtermen op te nemen of om de vakbonden te erkennen als loopbaanloket voor werknemers wordt niet ingegaan.

Deze regering springt in elk geval minder zorgvuldig om met de rechten van werknemers. Zo bevat het akkoord de expliciete keuze om

de aanmoedigingspremies te uniformiseren over alle sectoren heen en te herleiden tot zorgverlof. De oudere werknemers in de zorgsectoren verliezen meteen hun aanvullende rechten op landingsbanen zoals destijds afgesproken via sociaal overleg. Ook het behoud van het betaald educatief verlof als recht van werknemers om op eigen initiatief vorming te volgen (waaronder algemene vorming zoals vorming via de vormingsinstellingen van de vakbonden) tijdens de werktijd is nog verre van verzekerd, want het gaat op in een groter geheel van opleidingscheques, opleidingskrediet en betaald educatief verlof.

Op een ogenblik dat een kwart miljoen Vlamingen zonder werk zitten mist dit akkoord een ambitieus tewerkstellingsbeleid, onder meer voor kortgeschoolden. De activering wordt wel opgetrokken naar 65 jaar! En gemeenschapdienst wordt naar voor geschoven als een vorm van werkervaring.

#### Sociale bescherming?

Welzijn en sociale bescherming wordt als prioriteit gezien, maar we missen een ambitieus armoedebestrijdingsbeleid. Integendeel: de minimumbijdrage voor kinderopvang zou worden opgetrokken (van 1,56 naar 5 euro per dag) en van een huursubsidiebeleid is weinig sprake. De sociale toeslag in de kinderbijslag wordt behouden voor lage inkomens, maar het is onduidelijk hoe.

#### Sociaal overleg?

De sociale bescherming zal het voorwerp zijn van driedig overleg tussen sociale partners en overheid in het VESOC. Dat is al iets, maar dit is nog geen afzonderlijk globaal beheer van de middelen die overkomen uit de sociale zekerheid, zoals door ons (en de sociale gesprekspartners) gevraagd.

Her en der is sprake van het betrekken van sociale partners, bijv. via een banenpact, maar eerder met mondjesmaat. Er staat niets over het streekoverleg met sociale partners en is er geen uitgesproken ambitie om het overleg in de SERV of via het VESOC op te waarderen (met uitzondering van sociale bescherming).

[jdebaene@vlaams.abvv.be](mailto:jdebaene@vlaams.abvv.be)

## Validering van competenties: al tien jaar!

De regeling rond de competentiebewijzen bestaat al tien jaar. Al tien jaar krijgt dit project, aangemoedigd door het Europees beleid, vorm in Franstalig België.

### Terug in de tijd

De bedoeling is werknemers ouder dan 18 jaar, na het afleggen van proeven of het voorleggen van een dossier, een bewijs te geven van hun op de werkvloer of via een niet-gecertificeerde opleiding verworven competenties. Het was de ambitie dat de aldus verworven competentiebewijzen bij aanwerving het bewijs van vaardigheden vormden en/of de mogelijkheid schieden om opnieuw een kwalificerende opleiding te volgen.

Om die ambitie waar te maken moesten de Forem, Bruxelles Formation, het onderwijs voor sociale promotie, IFAPME (in Wallonië) en SFPME (in Brussel) hun opleidingsaanbod herzien zodat iemand met een bewijs (bijv. volledig onderhoud wagen) opnieuw een opleiding (bijv. automechanicien) zou kunnen volgen zodanig dat hij/zij de d.m.v. zijn bewijs erkende vaardigheden onmiddellijk kon gebruiken.

De regeling die in een eerste fase uitging van de individuele kandidaten, werd ook collectief uitgewerkt, onder meer in afstemming met de reconversiecellen. Die cellen die bij een sluiting of een herstructurering opgericht worden, brengen onder meer werknemers bijeen die competenties verworven hebben die dan bij sollicitaties met een competentiebewijs gevaloriseerd kunnen worden.

### Balans

De spelers op dit terrein hebben volgende balans opgemaakt.

- 43 valideringscentra gespreid over het Franstalig landsgedeelte en een dertigtal beroepen: installateur-schrijnwerker in Aarlen, boomsnoeier in Ath, magazijnier in Bierset, koelinstallateur in Gembloux, callcenteroperator in Brussel, stukadoor in Verviers, enz.
- Meer dan 15.000 competentiebewijzen uitgereikt.
- Twee derde van de kandidaten is op zoek naar een job.
- Meer dan 70% van de kandidaten heeft een getuigschrift van het hoger secundair onderwijs.

- 2 kandidaten op 10 zijn ouder dan 45.
- Om en bij de 1000 competentiebewijzen werden gevaloriseerd bij de opening van het nieuwe schooljaar in het onderwijs voor sociale promotie.
- De top 5 van de beroepen: administratief bediende, gezinshelpster, assistent-boekhouder, pc- en netwerktechnicus, industrieel schilder.

Hoewel er gemakshalve verwezen wordt naar de betrokken beroepen, steunt de validering principieel op onderdelen van het beroep (bijv. 4 onderdelen bij het beroep van kapper: kapper mannen, kapper vrouwen, kleuren, permanent). Hoewel de bedoeling daarvan is de valideringsproeven toegankelijker te maken, is het ook een baanbrekende methode om de gedeeltelijke erkenning van de verworven vaardigheden te realiseren en de opleidingstrajecten te versoepelen (= ervoor zorgen dat een opleiding aangevat kan worden door van valideringscentrum te veranderen). Dit is een ongelooflijke uitdaging die steunt op de 'Service francophone des métiers et des qualifications' (SFMQ), waar de sociale gesprekspartners de inhoud van de beroepen van het niveau van het secundair onderwijs vastleggen.

### Toekomst

De nog recente regeling bevat tal van toekomstgerichte projecten: de brugfunctie effectief realiseren, sectorale erkenningen uitwerken, meer beroepen opnemen, de geografische dekking van de centra verbreden, de competentiedrempels voor ervaren mensen optrekken, de begeleiding na de validering consolideren, enz.

Het nieuwe schooljaar is begonnen ... En misschien wil jij ook wel een opleiding volgen?

**isabelle.michel@cepag.be**

## Actualiteitsseminarie Cepag

### Extreem rechts: de eeuwige terugkeer

*De Europese verkiezingen van 25 mei 2014 hebben in vele landen van de Europese Unie de opmars van extreemrechts bevestigd. In Frankrijk is het Front National de eerste partij geworden bij de Europese verkiezingen. Ook in Hongarije, Polen en Oostenrijk kregen die politieke partijen de bovenhand op het politieke toneel.*

*Maar de nieuwe extreemrechtse partijen zijn nog gevaarlijker omdat ze voortaan niet openlijk zeggen waarvoor ze staan. Zij zijn zogezegd voor de democratie en doen zich als respectabel voor. Bovendien beginnen hun ideeën af te stralen op de 'traditionele' partijen.*

### Sprekers:

*Jérôme Jamin, docent aan het departement Wetenschappen van de rechtenfaculteit van de ULG, directeur van het studiecentrum Democratie en specialist in extreemrechts.*

*Laurent D'Altoe, vormingswerker bij CEPAG en voormalige journalist van de krant 'Le Peuple' in Charleroi.*

- Vrijdag 26 september
- Van 9.30 tot 13u.
- Espace Solidarité, rue de Namur 47, 5000 Beez.
- Inschrijvingen: [cepag@cepag.be](mailto:cepag@cepag.be)
- Info: [www.cepag.be](http://www.cepag.be)



## Sociale balans Europese Unie

*Zoals elk jaar publiceren het Europees Vakbondsinstituut en het Europees Sociaal Observatorium de sociale balans van de Europese Unie.*

*Het gaat niet om een analyse van de aard van de crisis waarmee Europa te maken heeft, maar veeleer om artikels over mogelijke strategieën om de Unie uit die multidimensionale crisis te halen.*

*Een aantal artikels handelen onder meer over de mogelijkheden om de budgettaire capaciteit van de EU te vergroten, waardoor zij asymmetrische schokken het hoofd zou kunnen bieden en de verschillen tussen lidstaten zouden kunnen verkleinen. De discussie over de invoering van een pan-Europese werkloosheidsverzekering of van een Europees minimuminkomen worden diepgaand onderzocht.*

*Meer info op [www.etui.org](http://www.etui.org).*

## Petitie 'Geen nucleaire wapens!'

*Wereldwijd beschikken 8 landen over maar liefst 24.000 nucleaire wapens. Samen 400.000 keer krachtiger dan de bom op Hiroshima.*

*De wereld spendeert jaarlijks meer dan 100 miljard dollar aan nucleaire wapens. Dit is een zwaar verlies voor de wereldeconomie en het voortbestaan van nucleaire wapens vormt een ernstige bedreiging voor de mensheid.*

*Het hoeft niet zo te zijn!  
Teken de IVV-petitie op  
<http://act.equaltimes.org/peace> en  
eis een wereld zonder kernwapens.*

*Omdat het ABVV wil 'ontwapenen om te ontwikkelen' hangen we ook dit jaar de vredesvlag uit op 21 september, de internationale dag van de vrede.*

## EUROPA

### Bescherming zwangere vrouwen: een 'administratieve last'?

Het 'Programma voor gezonde en resultaatgerichte regelgeving' (REFIT) van de Europese Commissie blijft de vakbonden verrassen. Op het ogenblik dat meer en meer burgers Europa de rug toekeren en het meer dan ooit nodig is aan het sociale Europa te werken, heeft de Commissie opnieuw een kans gemist om de werknemers een positief signaal te sturen.

Onder het voorwendsel van administratieve verlichting en vereenvoudiging stelt de Commissie nu voor om de ontwerp-richtlijn over de uitbreiding van het moederschapsverlof tot 20 betaalde weken, gewoonweg te laten vallen. Het voorstel dat sinds vier jaar muurvast zit omdat de lidstaten niet tot een akkoord komen, zou aan de kant geschoven worden om redenen van 'wetgevende hygiëne'.

Tijdens de eerste voltallige zitting van het Europees Parlement in juli hebben verschillende parlementsleden gevraagd dat de Commissie en de Ministerraad de draad van de onderhandelingen terug opnemen. De vertegenwoordiger van het Italiaanse voorzitterschap heeft beloofd zo snel mogelijk aan een compromis te werken. Waakzaamheid blijft hier dus geboden ...

Dit toont nogmaals dat een beleid van deregulering en administratieve vereenvoudiging dat de rechten van werknemers afbouwt, rampzalige gevolgen heeft. De bescherming van zwangere vrouwen, vrouwen die onlangs bevallen zijn of borstvoeding geven, is van essentieel belang voor de gelijkheid vrouw-man en de bescherming van de rechten van de vrouw.

*sophie.grenade@abvv.be*

## INTERNATIONALE RELATIES

### Buitengewone sessie Russell Tribunaal over Palestina

Het Russell Tribunaal over Palestina, een opiniërende rechtbank ontstaan uit een burgerinitiatief, heeft tussen 2010 en 2013 reeds vijf zittingen gewijd aan het onderzoek van de medeplichtigheid van staten, internationale instanties en grote ondernemingen aan activiteiten van Israël in de bezette Palestijnse gebieden die compleet indruisen tegen alle internationale conventies en rechtsnormen.

De recente bombardementen en militaire expedities in Gaza, die meer dan 2.100 dodelijke slachtoffers eisten (voor de overgrote meerderheid burgers) waren niet uitsluitend gericht op gewapende strijders maar wel op de gehele burgerbevolking die in het enge gebied gevangen zat en onmogelijk het excessieve geweld kon ontvluchten.

Het Russell Tribunaal over Palestina (RTP) besliste hierop de militaire actie 'Protective Edge' in het licht van het internationaal recht met betrekking tot oorlogsmisdaden, misdaden tegen de menselijkheid en, indien het zou blijken, zelfs genocide, te onderzoeken. Via getuigenissen en bevindingen van experts wil het RTP een licht werpen op de mogelijke

medeplichtigheid en verantwoordelijkheid van andere landen en internationale instanties. De internationale jury, met daarin o.m. de eminente Engelse jurist Michael Mansfield, de voormalige VN-rapporteurs over de mensenrechten John Dugard en Richard Falk, cineast Ken Loach, ... zal hierop aansluitend aanbevelingen formuleren voor de burgermaatschappij, organisaties en politici om de mensenrechten van de Palestijnen te doen eerbiedigen. Na afloop van de zitting wordt ook een memo naar de VN gestuurd, n.a.v. de openingszitting van de 69ste Algemene Vergadering.

Deze buitengewone zitting, ook gesteund door ABVV, vindt plaats op woensdag 24 september in de 'Albert Hall', Waversesteenweg 651, te Brussel/ Etterbeek (ontvangst en registratie vanaf 8.30u). Voertaal is Engels (met Franse simultaanvertaling). De sessie is voor iedereen toegankelijk mits voorafgaande inschrijving via mail: [rtpgaza@gmail.com](mailto:rtpgaza@gmail.com).

Meer info:  
[www.russelltribunalonpalestine.com](http://www.russelltribunalonpalestine.com).

*christian.vancoppenolle@abvv.be*